

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ № 4

**КАФЕДРА ГОСПОДАРСЬКО – ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 051 «Економіка»
Освітній рівень перший бакалаврський
Освітньо-професійна програма Економічна безпека підприємства
Шифр за ОПІ: ОК - 21
Мова навчання: українська

Кропивницький 2023

Розробник:

ШАЛІМОВ Володимир, доцент кафедри
господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки,
кандидат економічних наук, доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки факультету №4
ДонДУВС

Протокол № 1 від «25» серпня 2023 року

Завідувач кафедри

Сергій ВАСИЛЬЄВ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Економічна безпека підприємства
«25» серпня 2023 р.

Гарант ОПП

Олена ГУЗЕНКО

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1. 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	3-й	3 -й
Семестр:	5-й	5 -й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	5 / 150	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	2	
Лекції:	24 годин	8 годин
Семінарські:	26 години	8 годин
Практичні:		
Самостійна робота:	100 годин	134 години
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	1:8,4

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння теоретичних знань щодо сутнісних характеристик, структурних та функціональних складників, методів і показників оцінки рівня, моніторингу та політики забезпечення економічної безпеки держави; аналізу впливу міжнародної безпеки на процеси, що відбуваються у сучасному світі на глобальному, міжрегіональному, регіональному та національному рівнях; механізмів нейтралізації негативного впливу зовнішнього і внутрішнього середовища; набуття практичних навичок оцінки рівня економічної безпеки держави.

Завдання: ознайомлення здобувачів/здобувачок вищої освіти з етимологією та змістом основних понять, категорій та термінів, фактологічним матеріалом з економічної безпеки держави; формування розуміння суті

складових економічної безпеки держави та набуття системних знань щодо сучасної системи безпеки; вивчення основних підходів до мінімізації ризиків та забезпечення економічної безпеки на національному рівні; набуття практичних навичок щодо визначення чинників, ризиків, загроз складовим економічної безпеки держави та вмінь формування стратегічних цілей і завдань економічного розвитку держави на підставі інструментів і механізмів забезпечення економічної безпеки на національному рівні.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Економічна безпека держави» належить до обов'язкових навчальних дисциплін загальної фахової підготовки. Базою для вивчення дисципліни виступають дисципліни «Економічна теорія»; «Макроекономіка»; «Національна економіка», «Фінанси, гроші та кредит», «Міжнародна економіка», «Економіка праці та соціально-трудова відносини».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ПРН 7	ПРН 9	ПРН 11	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 21	ПРН 24	ПРН 25
Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.	+							
Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.		+						
Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.			+					
Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.				+				
Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-					+			

економічних наслідків.								
Вміти абстрактно мислити, застосувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів							+	
Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.							+	
Вміти планувати діяльність підприємства у стратегічному розрізі та розробляти стратегію забезпечення економічної безпеки підприємства з урахуванням зовнішніх та внутрішніх чинників								+

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- концептуальні основи забезпечення економічної безпеки держави;
- визначення понять, що характеризують базові елементи механізму регулювання економічної безпеки держави;
- зміст основних принципів формування економічної безпеки;
- назви, структуру і зміст основних положень найважливіших нормативно-правових актів, регулюючих економічну безпеку;
- види складових економічної безпеки держави та їх вплив на комплексні показники;
- методологію оцінки економічної безпеки держави.

вміти:

- використовувати основні підходи до визначення ключових понять (безпека, загроза, система безпеки, забезпечення економічної безпеки);
- застосовувати алгоритм моделювання системи безпеки;
- визначати вплив факторів зовнішньополітичного середовища на забезпечення економічної безпеки в контексті зародження і переростання кризової ситуації у конфлікт;
- на основі моніторингу та аналізу діяльності органів влади пропонувати організаційно-правові засоби підвищення ефективності діяльності управлінських структур, у тому числі сил забезпечення економічної безпеки;
- розробляти пропозиції щодо визначення стратегічних цілей і завдань розвитку території, галузі на основі результатів системного аналізу

соціально-економічного стану розвитку держави, застосовуючи методики визначення відповідних показників;

- вміти на практиці застосувати набуті знання.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма навч.					заоч. форма навч.				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	семінар.	практичн.	сам. раб		лекції	семінар.	практичн.	сам. раб
1	2	3	4	5	8	8	9	10	11	15
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади економічної безпеки держави та внутрішні складові економічної безпеки держави										
Тема 1. Сутність та основні складові економічної безпеки держави	12	2	2	-	8	12	1	-	-	11
Тема 2. Загрози та виклики економічній безпеці, методичні підходи до оцінки її рівня	13	2	2	-	9	13	1	1	-	11
Тема 3. Макроекономічна безпека, моделі регіональних безпек та соціально-економічна безпека	12	2	2	-	8	12	1	-	-	11
Тема 4. Демографічна, соціальна та продовольча безпеки держави	13	2	2	-	9	13	-	1	-	12
Тема 5. Енергетична та екологічна безпека держави	12	2	2	-	8	12	-	1	-	11
Тема 6. Виробнича та інвестиційно-інноваційна безпека держави.	13	2	2	-	9	13	-	1	-	12

Тема 7. Воєнно-економічна та інформаційна складова економічної безпеки держави: національній, регіональній, міжнародний і глобальний безпекові рівні	13	2	2	-	9	13	1	-	-	12
Усього годин за змістовим модулем 1.	88	14	14	-	60	88	4	4	-	80
Змістовий модуль 2. Основні загрози забезпечення економічної безпеки держави та її система										
Тема 8. Проблеми економічної безпеки у фінансовій сфері	12	2	2	-	8	12	1	1	-	10
Тема 9. Тіньова економіка та корупція як загроза економічній безпеці держави	13	2	4	-	7	13	1	1	-	11
Тема 10. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави	12	2	2	-	8	12	-	1	-	11
Тема 11. Зовнішньоекономічна безпека України	13	2	2	-	9	13	1	1	-	11
Тема 12. Система економічної безпеки держави та її вплив на діяльність суб'єктів господарювання	12	2	2	-	8	12	1	-	-	11
Усього годин за модулем 2.	62	10	12	-	40	62	4	4	-	54
Усього годин	150	24	26	-	100	150	8	8	-	134

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ ТА ВНУТРІШНІ СКЛАДОВІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Тема 1. Сутність та основні складові економічної безпеки держави. Основні поняття, складові та принципи економічної безпеки. Сутність поняття «економічна безпека національної економіки». Мета та задачі забезпечення економічної безпеки національної економіки. Складові економічної безпеки національної економіки. Предмет, методи, об'єкти і суб'єкти економічної безпеки держави. Національні економічні інтереси та загрози економічній безпеці держави. Концепція національної безпеки України. Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року.

Тема 2. Загрози та виклики економічній безпеці, методичні підходи до оцінки її рівня. Національний економічний інтерес і загрози в глобальному вимірі. Економічні інтереси держави. Пріоритети економічної безпеки національної економіки. Сутність понять «ризик», «небезпека», «загроза». Дестабілізуючі чинники, їх характеристика та джерела виникнення. Зовнішні та внутрішні загрози. Суб'єкти загроз та засоби запобігання виникненню загроз. Класифікація загроз в системі економічної безпеки держави. Сутність і характеристика загроз економічній безпеці суб'єктів господарювання. Реалізація національних інтересів країн у зовнішньоекономічній сфері. Сучасні загрози та виклики системі міжнародної економічної безпеки. Методика оцінки рівня економічної безпеки національної економіки за функціональними складовими. Поняття індикаторів економічної безпеки. Методика оцінка економічної безпеки як конкурентоспроможності держави на світовому ринку.

Тема 3. Макроекономічна безпека, моделі регіональних безпек та соціально-економічна безпека. Сутність макроекономічної показники. Аналіз показників макроекономічної безпеки. Сутнісні характеристики економічної безпеки регіонів. Основні аспекти прояву економічної безпеки регіонів. Системний підхід до управління економічною безпекою регіонів. Загрози забезпеченню економічної безпеки регіонів. Функція забезпечення економічної безпеки в стратегіях, програмах та прогнозах розвитку регіонів. Потенціал інструментів стимулювання регіонального розвитку у контексті впливу на економічну безпеку держави. Запровадження та функціонування індустриальних парків в контексті впливу на економічну безпеку держави. Складові соціально-економічної безпеки. Система структурних зрушень в економіці України та необхідність структурно-інноваційної безпеки. Інноваційна модель соціально-економічного розвитку і забезпечення національної економічної безпеки.

Тема 4. Демографічна, соціальна та продовольча безпеки держави. Поняття демографічної безпеки держави. Класифікація загроз демографічній безпеці. Інституційна складова демографічної безпеки держави. Аналіз показників демографічної безпеки держави. Поняття соціальної безпеки держави. Класифікація загроз соціальній безпеці. Аналіз показників соціальної

безпеки держави. Сутність продовольчої безпеки, об'єкти та суб'єкти продовольчої безпеки. Інституційне забезпечення продовольчої безпеки. Аналіз показників продовольчої безпеки. Особливості забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану. Державні резерви.

Тема 5. Енергетична та екологічна безпека держави. Складові енергетичної безпеки. Системи індикаторів для оцінювання рівня енергетичної безпеки України. Загрози енергетичній системі України. Екологічна безпека, як складова національної безпеки України. Міжнародні зусилля країн у підтримці клімату та збереженні екосистеми. Організації, що займаються питаннями екологічної безпеки. Концепція стійкого розвитку як універсальний механізм досягнення економіко-екологічної безпеки.

Тема 6. Виробнича та інвестиційно-інноваційна безпека держави. Поняття виробничої безпеки держави. Структура виробничої складової економічної безпеки промисловості, сільського господарства, транспорту та інших галузей економіки. Класифікація загроз у сфері виробничої безпеки. Аналіз показників виробничої безпеки держави. Поняття інвестиційно-інноваційної безпеки держави. Класифікація загроз у сфері інвестиційно-інноваційної безпеки. Аналіз показників інвестиційно-інноваційної безпеки держави.

Тема 7. Воєнно-економічна та інформаційна складова економічної безпеки держави: національній, регіональній, міжнародній і глобальній безпекові рівні. Стратегія воєнної безпеки України. Структура воєнно-економічної складової економічної безпеки держави. Показники оцінки ризиків та загроз воєнно-економічної безпеки. Міжнародні та національні стандарти воєнно-економічної безпеки. Вплив на складові воєнно-економічної безпеки міжнародних та етнонаціональних війн та конфліктів. Актуальні виклики та загрози економічній безпеці України в умовах воєнного стану. Міжнародна система інформаційної безпеки. Види інформаційної безпеки держави. Доктринальні документи та міжнародні стандарти інформаційної безпеки. Професійні установи, що займаються інформаційною безпекою.

Змістовий модуль 2. ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ ТА ЇЇ СИСТЕМА

Тема 8. Проблеми економічної безпеки у фінансовій сфері. Поняття збалансованості фінансової системи на різних рівнях управління. Основні індикатори фінансової системи країни. Поняття фінансової безпеки держави. Індикатори фінансової безпеки. Складові фінансової безпеки держави. Банківська безпека. Безпека небанківського фінансового ринку. Боргова безпека. Бюджетна безпека. Валютна безпека. Грошово-кредитна безпека. Оцінка складових фінансової безпеки країни. Аналіз показників складових фінансової безпеки держави.

Тема 9. Тіньова економіка та корупція як загроза економічній безпеці держави. Сутність, умови існування та структура тіньової економіки. Поняття «тіньової економіки». Економічна небезпека за видами тіньової економіки. Чинники тінізації економіки України. Механізм функціонування системи тіньового капіталу. Наслідки тінізації економіки України. Особливості та шляхи детінізації економіки України. Поняття, структура та методи оцінювання обсягів тіньової економіки. Складові тіньової економіки. Визначення поняття «корупції». Вплив корупції на суспільство і державу. Корупційні злочини, корупційна злочинність. Хабарництво. Заходи протидії корупції.

Тема 10. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави. Кримінологічне визначення поняття та ознак економічної злочинності. Нелегальний ринок як сфера економічних злочинів. Відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом. Офшорні юрисдикції. Запобігання «відмиванню» грошей. Фінансовий моніторинг. Види державного і недержавного контролю для запобігання економічній злочинності. Недобросовісна конкуренція як загроза економічній безпеці держави. Поняття конкуренції та недобросовісної конкуренції у сфері економічної безпеки держави. Кримінальна відповідальність за шпигунство.

Тема 11. Зовнішньоекономічна безпека України. Поняття зовнішньоекономічної безпеки України. Членство України у міжнародних організаціях. Експортна безпека України. Імпортна безпека України. Особливі загрози безпеці України у сфері зовнішньоекономічної безпеки. Фінансові кризи як основні загрози економіки країн. Вплив глобалізації на економічну безпеку вітчизняних суб'єктів господарювання та на національну економіку в цілому.

Тема 12. Система економічної безпеки держави та її вплив на діяльність суб'єктів господарювання. Суб'єкти гарантування національної безпеки держави. Загальнодержавне забезпечення економічної безпеки. Інституційні основи системи економічної безпеки. Стратегія економічної безпеки України на період до 2025 року. Характеристика структур по забезпеченню економічної безпеки національної економіки: Рада національної безпеки й оборони України, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів, Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Недержавні суб'єкти забезпечення економічної безпеки держави. Механізм забезпечення економічної безпеки держави та її вплив на стратегію забезпечення економічної безпеки підприємства.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання:

	Поточний контроль			Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Екзамен
	30	10	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100			

Для переведення оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 30 =$$

Модульна контрольна робота

- 19-20 балів – «5» відмінно;
- 15-18 балів – «4» добре;
- 10-14 балів – «3» задовільно;
- 0-9 балів – «0» незадовільно.

При оцінюванні екзамену на денній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але

допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

для заочної форми навчання:

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Екзамен
	20	20	60
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переводу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 20 =$$

При оцінюванні екзамену на заочній формі навчання застосовуються такі критерії:

50-60 балів – «відмінно» – здобувачі та здобувачки вищої освіти повністю виконали завдання та надали вірне розкриття питань.

40-49 балів – «добре» – здобувачі та здобувачки вищої освіти виконали завдання та допустив незначні помилки, при розкритті питань, що суттєво не впливають на загальний висновок;

30-39 балів – «задовільно» – здобувачі та здобувачки вищої освіти надали ідею розв'язання завдання, але у розрахунках або в юридичних висновках існують значні помилки, при розкритті питань, які приводять до викривлення рішення;

0-29 балів – «незадовільно» – здобувачі та здобувачки вищої освіти не можуть виконати завдання або роблять принципові помилки, які викривлюють усе рішення щодо розкриття питань.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього

			рівня з кількома помилками
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові:

1. Адміністративно-правове забезпечення протидії тінізації економіки : навч. посіб. / С. В. Білан, В. Я. Мацюк, О. П. Рябченко, О. В. Тильчик, В. В. Тильчик ; Держ. фіскальна служба України, Ун-т держ. фіскальної служби України. К., 2019. 245 с.

2. Ангелко І. В. Тіньова діяльність у господарській системі України: монографія. Дрогобич: Посвіт, 2020. 232 с.

3. Варналій З. С. Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації: монографія. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Знання України, 2020. 423 с.

4. Вінчук М.В., Наконечна Н.В. Економічна безпека держави: соціально-економічний вимір: Навчальний посібник / М.В. Вінчук, Н.В. Наконечна.– Львів, Ліга-Прес: 2017. – 322 с.
https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/1647/1/Посібник_економічна%20безпека%20держави%20Наконечна_3.pdf

5. Економіка та економічна безпека держави. Теорія та практика : Монографічний навчальний посібник / С. Давиденко, О. Єгорова, В. Приходько, П. Матішак, Я. Голоніч, П. Копінець, М. Мачкінова, М. Доброволска та ін. – Ужгород: РІК-У, 2017. – 388 с. – (Серія «Кафедральна бібліотека. Міжнародні економічні відносини». Випуск 4). URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/19812/1/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1>

http://elibrary.donnuet.edu.ua/2312/1/2020_NP_Ivanova_Ekonom_bezpeka.pdf

6. Економічна безпека : навч. посібник. / укл. Н.С. Іванова / Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. маркетингу, менеджменту та публ. адміністрування. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с. URL:

http://elibrary.donnuet.edu.ua/2312/1/2020_NP_Ivanova_Ekonom_bezpeka.pdf

7. Економічна безпека держави: навчально-методичний посібник / Живко З.Б., Черевко О.В., Копитко М.І., Зачосова Н.В., Живко М.О., Середа В.В., Занора В.О., Бієвець А.В.; за ред. Живко З.Б. Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 240 с. URL:

https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3466/1/%D0%9D%D0%9C%D0%9F_%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B0%20%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B8.pdf

8. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія. / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/36303/1/Колективна%20монографія_ЕБФР.pdf

9. Крус Н.М. Детермінанти тіньової економіки в інноваційних умовах господарювання: Монографія. Полтава: Дивосвіт, 2014. 148 с.

10. Тінізація економіки та інтелектуальної економіки як загроза національній безпеці країни та їх детінізація: монографія / О. Б. Бутнік-Сіверський, О. П. Петренко / за наук. редакцією д.е.н., проф. Бутнік-Сіверського О. Б. 2020. 108 с.

Додаткові:

1. Актуальні виклики та загрози економічній безпеці України в умовах воєнного стану. Експертно-аналітична доповідь. Національний інститут соціальних досліджень. <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-05/executive-1.pdf>

2. Економічна безпека : навч. посібник. / укл. Н.С. Іванова / Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. маркетингу, менеджменту та публ. адміністрування. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с. URL:

http://elibrary.donnuet.edu.ua/2312/1/2020_NP_Ivanova_Ekonom_bezpeka.pdf

3. Економічна безпека України: монографія/ [Федоренко В.Г., Грищенко І.М., Новікова О.Ф., Ольшанська О.В., Мельник А.О., Воронкова Т.Є., Денисенко М.П., Фащевський М. І., Махія Р.А., Джинчарадзе Н.Г., Гайдуцький І. П., Борецька Н.П., Малютін О.К., Бреус С.В., Палиця С.В., Федоренко С.В., Грищенко А.І, Янковець Т.М., Шацька З.Я., ФокінаМезенцева К. В., Сидорчук О.Г., Кузнецова А. І., Пінчук Ю.Б., Пясківська М.С.]; за ред.

В.Г. Федоренка, І.М. Грищенко, Т.Є. Воронкової. К. : ТОВ «ДКС центр», 2017. 462 с.

4. Живко З. Б., Зачосова Н.В. Фінансова інклюзія як індикатор управління банківською складовою фінансової безпеки держави. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. №1 (28) С.354-361.

5. Іванова Н.С. Прогнозування економічної безпеки регіонів для забезпечення безпеки національної економіки: монографія. Кривий Ріг : ФОП Чернявський Д.О., 2018. 381с.

6. Корпоративне управління в системі економічної безпеки : навч. посібник / З. Б. Живко, О. Р. Сватюк, М. І. Копитко ; за заг. ред. З. Б. Живко. Львів : ЛьВДУВС, 2018. 456 с.

7. Лойко В.В., Руденко В.С., Золотоверха А.В. Аналітичні аспекти впливу пандемії на розвиток бізнесу в Україні на засадах соціальної безпеки. Стратегії сталого розвитку територій в умовах посткризового відновлення [текст]: [монографія] / під заг. ред. д.е.н., проф. Храпкіної В.В., д.ю.н., проф. Устименка В.А. К.: Інтерсервіс, 2021. С. 249–267.

8. Молдован О.О. Фіскальна безпека держави: концептуальні засади нового напрямку досліджень у рамках екосистейт. Стратегічна панорама. 2020. №1-2. С. 86-96. URL: <https://niss-panorama.com/index.php/journal/article/download/110/110>

9. Світова гібридна війна: український фронт. Монографія за заг. ред. В.П. Горбуліна. Київ: НІСД, 2017. 496с.

10. Фінансова безпека: навч.посібник / З. С. Варналій, З. Б. Живко, Р. Р. Білик, С. В. Онищенко, М. О. Живко ; за ред. З. С. Варналія. Львів : Ліга-Прес, 2018. 300 с.

11. Economic security : neglected dimension of national security? / ed. By Sheila R. Ronis. Center for Strategic Conferencing, Institute for National Strategic Studies by National Defense University Press Washington, D.C. URL: <https://ndupress.ndu.edu/Portals/68/Documents/Books/economic-security.pdf>

12. KREMER-MATYŠKEVIČ, I., ČERNIUS, G. Country's Economic Security Concept: Theoretical Insights. URL: https://repository.mruni.eu/bitstream/handle/007/16031/WOE_Kremer-Matyškevič.pdf?sequence=1&isAllowed=y

13. Andruseac, Gabriel (2015) : Economic Security – New Approaches in the Context of Globalization, CES Working Papers, Alexandru Ioan Cuza University of Iasi, Centre for European Studies, Iasi, Vol. 7, Iss. 2, pp. 232-240. URL: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/198375/1/ceswp-v07-i2-p232-240.pdf>

Нормативно-правові акти:

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану» від 24 березня 2022 року №2145-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-20#Text>

2. Закон України «Про державні резерви» від 9 серпня 2023 року №3310-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3310-20#n232>

3. Закон України «Про державні цільові програми» від 18 березня 2004 року №1621-IV <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15#Text>
4. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 року №1629-IV (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi&nreg=1629-15>
5. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинних шляхом» від 28 листопада 2002 року №249-IV (в редакції закону від 18 травня 2010 року №2258-VI) (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/249-15>
6. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-XII (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
7. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-XII (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
8. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 року №40-IV (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
9. Закон України «Про продовольчу безпеку України» від 22 грудня 2011 року №4227-VI <https://ips.ligazakon.net/document/JF6GI01G?an=162>
10. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. №1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>
11. Постанова Верховної Ради України «Про концепцію (основи державної політики) національної безпеки України» від 16.01.1997 № 3/97-ВР (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3/97-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року» від 3 березня 2021 року №179 (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text>
13. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року №2469-VIII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
14. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 5 березня 1998 року № 183/98-ВР (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text>
15. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України»: Указ Президента України від 25.03.2021 р. № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text>.
16. Стратегія економічної безпеки України на період до 2025 року, затверджена Указом Президента України від 11 серпня 2021 року №347/2021 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text>

17. Стратегія національної безпеки України: Указ Президента України від 14 вересня 2020 року №392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>

18. Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 року №722/2019 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://https://www.rada.gov.ua/>

2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://https://www.kmu.gov.ua/>

3. Офіційний веб-портал Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>

6. Офіційний сайт статистичної інформації Світового Банку. URL: <https://data.worldbank.org/>

7. Сайт міжнародної статистичної інформації Index Mundi URL:<http://www.indexmundi.com/g/rank.html>

8. Офіційний сайт статистичної інформації Європейської Комісії. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/>

9. Офіційний сайт міжнародної статистичної інформації NationMaster. URL: <http://www.nationmaster.com>

10. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

11. Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>

12. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>